

Riktlinjer för utnämning till docent

Dessa riktlinjer har fastställts av fakultetsnämnd 2023-12-06 och gäller från samma datum.

Dnr HS 2023/834

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Rådet för docentprövning	3
3	Nytta för Högskolan	3
	3.1 Docenten och Högskolan.....	3
	3.2 Nyttointyg	4
4	Meriteringskrav	4
	4.1 Vetenskaplig skicklighet.....	4
	4.2 Konstnärlig skicklighet	5
	4.3 Pedagogisk skicklighet	6
	4.4 Övriga meriter	7
5	Handläggningsordning.....	7
	5.1 Initiering av ansökningsförfarande	7
	5.2 Ansökans utformning och innehåll	7
	5.3 Förgranskning av ansökan.....	9
	5.4 Sakkunniggranskning	9
	5.5 En tredje sakkunniggranskning	10
	5.6 Utformning av sakkunnigutlåtande.....	10
	5.7 Beslut om utnämning till docent	11
6	Dokumentet gäller från	11

1 Inledning

Den som har doktorsexamen, alternativt motsvarande vetenskaplig eller konstnärlig kompetens, och som därutöver uppfyller angivna vetenskapliga och pedagogiska kriterier, kan ansöka om att bli utnämnd till docent vid Högskolan i Skövde (Högskolan).

Docenttiteln innebär en kvalitetsmärkning av individens vetenskapliga och pedagogiska kompetens men förändrar inte en persons läraranställning. Normalt krävs minst docentkompetens för att t ex vara huvudhandledare för forskarstuderande, vara ledamot i betygsnämnder, fungera som sakkunnig och verka som opponent vid disputationer. Att utnämnas till docent är därför ett viktigt steg i den akademiska meriteringen.

Docent utnämns i ämne (huvudområde eller resursämne) som är inrättat vid Högskolan. En person som är docent vid annat lärosäte utses normalt inte till docent i samma ämne vid Högskolan. Beslut om utnämning till docent fattas av fakultetsnämnden efter förslag från rådet för docentprovning. Förslaget baseras på utlåtande från i normalfallet två externa sakkunniga. Beslut om utnämning till docent kan inte överklagas. Utnämningen är inte tidsbegränsad.

2 Rådet för docentprovning

Rådet för docentprovning är inrättat av och organiserat under fakultetsnämnden och har som uppgift att för fakultetsnämnden bereda ansökningar om utnämning till docent. Rådet för docentprovning består av 5 ledamöter. Samtliga institutioner ska vara representerade bland ledamöterna. Ledamöterna bör vara professorer vid Högskolan. Rådets ledamöter utses av fakultetsnämnden efter förslag från prefekt. Fakultetsnämnden utser rådets ordförande. Studentkåren har rätt att utse en studentrepresentant. Högskolans verksamhetsstöd utser handläggare som administrativt stöd till rådet. En jämn könsfördelning ska eftersträvas vid tillsättningen av rådets ledamöter.

3 Nyttä för Högskolan

3.1 Docenten och Högskolan

Docentmeriterade lärare innebär en stor tillgång för Högskolan då dessa förväntas aktivt bidra till en fortsatt utveckling för Högskolan som helhet genom att utveckla kvaliteten på forsknings- och undervisningsverksamheten.

Att bli utnämnd till docent innebär utöver den individuella meriteringen att Högskolan förväntar sig ett ökat ansvarstagande inom ämnesområdet och för Högskolan. Docentmeriterade lärare har

mer erfarenhet och har högre potential att söka och få forskningsmedel, publicera vetenskapligt, handleda doktorander samt utveckla nätverk och samverkan med akademi och samhället i övrigt. Docenten förväntas, genom sin akademiska eller konstnärliga erfarenhet, i högre grad bidra till att goda forsknings- och utbildningsmiljöer byggs upp och utvecklas vid Högskolan, att bedriva fortsatt forskning till nytta för lärosätet, samt aktivt medverka till utbildningens forskningsanknytning på grundnivå, avancerad nivå och forskningsnivå. En viktig del av detta är att stödja kollegor i deras meritering. Vid publicering förväntas att docenten, under sin anställning vid Högskolan, anger Högskolan i Skövde som akademisk hemvist.

Vidare förväntas docenten vara beredd att åta sig uppdrag inom Högskolan av både administrativ och akademisk karaktär som motsvarar kompetensnivån, både på högskoleövergripande nivå och institutionsnivå. Detta kan exempelvis innebära att leda och delta i nämnder, råd och liknande organ eller att ansvara för utvärderingar och utredningar eller att vara representant för Högskolan och forskningen och att delta aktivt i offentliga sammanhang.

3.2 Nyttointyg

Om den sökande inte är anställd vid Högskolan, krävs att berörd institution bedömer att den sökande på ett betydande sätt bidrar till verksamheten. Detta bidrag ska berörd prefekt beskriva i ett nyttointyg. Det innebär ett utlåtande där nyttan för institutionen med en docent inom ämnet motiverar utnämningen vid Högskolan.

4 Meriteringskrav

Vid prövning av docentkompetens ska både vetenskapliga, alternativt konstnärliga, och pedagogiska meriter bedömas. Av dessa tillmäts de vetenskapliga/konstnärliga meriterna störst betydelse. Dock kan inte omfattande vetenskaplig skicklighet kompensera för brister avseende pedagogisk skicklighet. Lika stor omsorg ägnas prövningen av den vetenskapliga/konstnärliga skickligheten som prövningen av den pedagogiska skickligheten.

4.1 Vetenskaplig skicklighet

Behörig att utnämnas till docent är sökande som innehar en vetenskaplig erfarenhet, skicklighet och självständighet som i både kvantitativ och kvalitativ mening överstiger det som krävs för doktorsexamen. I detta ingår att sökande tydligt tillägnat sig fördjupade och breddade ämneskunskaper och metodkunskaper.

I kvantitativ mening ska omfattningen på publiceringen motsvara minst en doktorsavhandling, utöver och efter avhandlingsarbetet.

Hänsyn ska tas till rådande publiceringstradition inom det aktuella ämnet vad gäller omfattning. Åberopade arbeten ska vara publicerade eller accepterade för publicering i internationella vetenskapliga fora. Den sökande ska tydligt beskriva sitt bidrag till de åberopade arbetena.

En docent ska i sin forskning kunna uppvisa hög kvalitet, nytänkande, god framställningsförmåga och självständighet. Ansökan ska därför tydligt visa den sökandes

- självständighet, särskilt i relation till tidigare handledare (dokumenterat genom publikationer utan handledare som medförfattare där den sökandes bidrag har varit betydande, samt t ex egen forskningsprofil, uppstart av och framgångsrik ledning av projekt, erhållna forskningsanslag m.m.)
- fördjupade och breddade teoretiska och metodmässiga kunskaper efter doktorsavhandlingen
- medvetenhet om olika vetenskapliga ansatser
- kreativa, analytiska och kritiskt prövande förmågor
- förmåga till nytänkande och självständighet i förhållande till tidigare forskning
- förmåga att förmedla forskningsresultat både inom och utom akademien

4.2 Konstnärlig skicklighet

En docent på konstnärlig grund ska kunna uppvisa en konstnärlig skicklighet på hög professionell nivå. Utöver den konstnärliga produktionen som låg till grund för bedömningen som konstnärlig lektor ska fortsatt konstnärlig verksamhet redovisas. Detta i en omfattning som motsvarar ytterligare en gång vad som krävs för kompetensnivån för konstnärlig lektor.

Den sökande ska visa på en fortsatt konstnärlig utveckling och en representation i för ämnesområdet välrenommerade fora.

Konstnärlig skicklighet visas till exempel genom

- egna konstnärliga produktioner och verk
- publiceringar (fackpress, populärvetenskap, etc.) i konstnärligt relevanta ämnen
- kommersiella inspelningar
- dokumenterade inspelningar av konserter
- bilddokumentation av verk, produktioner och utställningar
- konsertprogram, utställningskataloger och liknande
- recensioner

- engagemang och uppdrag vid konstnärliga institutioner, festivaler och liknande
- formgivningsuppdrag
- konstnärligt utvecklingsarbete

4.3 Pedagogisk skicklighet

Pedagogisk verksamhet i en akademisk miljö ska ligga till grund för prövningen. Sökande ska i både kvantitativ och kvalitativ mening ha tillräcklig pedagogisk erfarenhet och skicklighet inom sitt ämne.

För att vara behörig att utnämnas till docent ska den sökande ha avklarat högskolepedagogisk utbildning om minst 15 högskolepoäng eller motsvarande. Dessutom ska den sökande ha avklarat utbildning i handledning på forskarnivå.

Om den sökande är utsedd till meriterad lärare eller excellent lärare (eller motsvarande från annat lärosäte), behöver ingen ytterligare prövning av den pedagogiska skickligheten göras. Sökande anger i sin ansökan om hen är prövad för högskolepedagogisk meritering och bifogar intyg om utnämning till meriterad eller excellent lärare.

Om den sökande inte tidigare blivit prövad för högskolepedagogisk meritering skall den pedagogiska verksamheten visas dels genom dokumentation som styrker den pedagogiska skickligheten i undervisning på olika nivåer, dels genom en redogörelse för den sökandes pedagogiska grundsyn och vilka pedagogiska resultat som uppnåtts som lärare inom högre utbildning.

Ett kvantitativt riktmärke är att den sökande bör kunna redovisa en pedagogisk erfarenhet motsvarande ett års undervisning på heltid vilket även innefattar planering, genomförande och examination. I kvalitativ mening ska den sökande uppvisa bred undervisningserfarenhet inom det aktuella ämnet. Förutom erfarenhet av undervisning på grundnivå och avancerad nivå, är det särskilt meriterande med erfarenhet av undervisning på forskarnivå. Vidare är det meriterande om den sökande har erfarenhet av olika undervisnings- och examinationsformer. Meriterande är även läromedelsframställning, kurs- och programutveckling, kursansvar och examination.

Vidare ska den sökande kunna uppvisa förutsättningar för att handleda forskarstuderande till doktorsexamen. Detta kan visas genom framgångsrik handledning av forskarstuderande, men även framgångsrik handledning av master- och magisterarbeten kan användas som indikator för att bedöma den sökandes förutsättningar.

4.4 Övriga meriter

Övriga meriter som bör beaktas i samband med prövningen är dokumenterat god samarbetsförmåga såväl inom den akademiska världen som med externa parter inom näringsliv och offentlig verksamhet. Dock är inte samverkan en avgörande del för att utses till docent. Likaså är akademiska uppdrag och andra typer av uppdrag (som t ex sakkunnig) meriterande för den sökande. Även medlemskap i nationella och internationella organisationer av värde för det akademiska eller konstnärliga området kan vara meriterande.

5 Handläggningsordning

5.1 Initiering av ansökningsförfarande

Vid ansökan om att bli utnämnd till docent ska representant för den sökandes institution i rådet för docentprövning kontaktas i ett tidigt skede för en preliminär bedömning av den sökandes meriter samt rådgivning innan en formell ansökan utformas. Det görs genom att den sökande inkommer med ett CV till representanten för institutionen. CV och publikationslista ska utformas enligt den mall som rådet för docentprövning tillhandahåller.

Bedöms den sökandes meriter som tillräckliga skickas CV till rådet för docentprövning för att tas upp på nästa möte där beslut tas om att öppna en ansökan eller inte. Bedömer rådet för docentprövning att den sökandes meriter är tillräckliga öppnar handläggaren en ansökan i högskolans personalrekryteringssystem och kontaktar den sökande om att inkomma med en formell ansökan. Om meriterna anses oklara eller bristfälliga kontaktas den sökande som i det första fallet ombedes om förtydligande och i det andra fallet rekommenderas att återkomma med en ny ansökan vid ett senare tillfälle då meriterna stärkts.

Information om rådets sammansättning samt kontaktuppgifter finns både på Högskolans externa och interna webbplats. Den formella ansökan görs via högskolans personalrekryteringssystem.

5.2 Ansökans utformning och innehåll

Ansökan kan skrivas på svenska eller engelska. Ansökan benämns ”Ansökan om utnämning till docent” och ska bestå av följande delar:

- **Brev/Inledning**
(max 2 A4-sidor)
Inledande text där det framgår att det är en ansökan om utnämning till docent i (ämne), samt koppling till ämnesdefinitionen vid Högskolan. Brevet ska innehålla en

sammanfattning över de olika delarna i ansökan och vara undertecknat av den sökande.

- **Vetenskaplig/konstnärlig skicklighet**

Beskrivning av forskningsinriktning och vetenskapliga/konstnärliga meriter med fokus på perioden efter disputation

(max 3 A4-sidor)

- Sammanfattande beskrivning av avhandlingen/konstnärligt arbete till grund för lektorsanställningen
- Beskrivning av forskning/konstnärlig verksamhet efter disputation, samt de vetenskapliga bidrag och den metodmässiga utveckling som den resulterat i
- Beskrivning av framtida planer för forskningen/konstnärligt utvecklingsarbete kopplat till Högskolan

- **Översikt av återopade arbeten**

Översikt av återopade vetenskapliga/konstnärliga arbeten för utnämning till docent, med tydlig beskrivning av den sökandes roll. Av dessa ska två vara publicerade/offentliggjorda inom en tvåårsperiod före ansökningsdatum. Vid publikationer med fler än en författare ska anges enligt vilken princip författarnamnen är listade (t ex efter omfattning av enskilda bidrag till helheten, alfabetisk ordning, varannan gång först nämnd, mest senior kollega står sist osv.).

- **Pedagogisk skicklighet**

Om den sökande är prövad för högskolepedagogisk meritering, bifogas endast intyg om sådan meritering. För övriga sökande gäller följande.

(max 3 A4-sidor)

- Beskrivning av undervisningserfarenhet på grundnivå, avancerad nivå och forskarutbildningsnivå (inklusive handledning av forskarstuderande samt master- och magisterstudenter)
- Erfarenhet av pedagogiskt utvecklingsarbete (kurs- och programutveckling, kursplanering, framtagande av läromedel, studiematerial, kompendier, etc.)
- Reflektion kring framtida utvecklingsplaner för undervisning
- Redogörelse för pedagogisk grundsyn och uppnådda resultat som lärare inom högre utbildning.

- **Övriga meriter**
(max 2 A4-sidor)
 - Beskrivning av övriga meriter, såsom t ex akademiskt och administrativt ledarskap, engagemang som talare, anlitad som expert/sakkunnig, ledamotskap i redaktionskommittéer och liknande.
- **Bilagor**
 - Kortfattat CV (max 3 A4-sidor)
 - Åberopade publikationer
 - Fullständig publikationslista där princip för författarordning för publikationerna anges
 - Intyg och betyg
 - Nyttointyg (för sökande som inte är anställd vid Högskolan)

5.3 Förgranskning av ansökan

När ansökan inkommer till rådet för docentprövning kontrollerar rådets handläggare att ansökan är komplett. Rådet gör också en inledande bedömning av ansökans innehåll och kvalitet. Syftet är att säkerställa att ansökan är tydlig och bedömningsbar. Om rådet anser att ansökan är komplett och uppvisar en godtagbar kvalitet utses två sakkunniga. Om rådet anser att ansökan behöver kompletteras, ges den sökande möjligheten att inkomma med en komplettering, innan beslut om sakkunnigprövning sker. Om rådet finner att ansökan innehåller allvarliga brister eller om meriterna bedöms som otillräckliga avslås begäran om att bli sakkunnigprövad. Sökande har då möjlighet att dra tillbaka sin ansökan.

5.4 Sakkunniggranskning

Beslut om att ansökan ska granskas av två sakkunniga, samt beslut om utseende av sakkunniga, fattas av rådet för docentprövning på delegation från fakultetsnämnden. Sakkunniga bör företrädesvis vara knutna till ett svenskt lärosäte. Om särskilda skäl föreligger kan utländska sakkunniga anlitas.

Vid bedömning av ansökan om docentmeritering bör sakkunniga vara professorskompetenta. Sakkunniga ska inte vara anställda vid Högskolan i Skövde. Om inte särskilda skäl föreligger ska en man och en kvinna föreslås som sakkunniga bedömare. Berörd institution står för sakkunnigarvode och övriga kostnader.

Förslag på sakkunniga lämnas av berörd ämnesföreträdare (motsvarande) med stöd av professor i ämnet. Om särskilda skäl föreligger kan förslag på sakkunniga lämnas av avdelningschef eller

prefekt, med stöd av professor i ämnet. Se även Högskolans Riktlinjer för utseende av sakkunniga för vägledning. Ämnesföreträdare (motsvarande) ansvarar för att ta fram förslag på sakkunniga samt att kontakta dessa. Tidsåtgången för sakkunnigprövning är normalt två månader.

Ämnesföreträdare (motsvarande) ska också förvissa sig om att sakkunniga inte är jäviga och lämna en undertecknad jävsutredning per sakkunnig (jfr Förvaltningslagen, §§ 11-12). Jävsutredning redovisas på Blankett – förslag till sakkunniga för prövning av docentkompetens som finns tillgänglig digitalt på rådets webbsida. Ämnesföreträdare (motsvarande) lämnar ifyllt och undertecknad blankett, tillsammans med sakkunnigas CV, till rådets handläggare.

5.5 En tredje sakkunniggranskning

Då det visar sig att de två första sakkunniga inkommer med olika yttranden, en positiv och en negativ, ska ansökan skickas till en tredje sakkunnig för bedömning. Ämnesföreträdare lämnar förslag på ytterligare en sakkunnig och skickar in en undertecknad blankett, tillsammans med sakkunniges CV, till rådets handläggare.

5.6 Utformning av sakkunnigutlåtande

Den sakkunniges yttrande ska utmynna i ett klart och tydligt ställningstagande om den sökande bör utnämnas till docent eller inte. Sakkunnigutlåtandet bör omfatta 3-5 A4-sidor och göras i den mall för sakkunnigutlåtande som högskolan tagit fram och skickat till den sakkunnige.

5.6.1 Granskning av vetenskaplig/konstnärlig skicklighet

Yttrandet ska innehålla en utförlig redovisning, kritisk granskning och värdering av den sökandes vetenskapliga/konstnärliga produktion och vetenskapliga bidrag med tydliga hänvisningar till de åberopade arbetena. Baserat på den kritiska granskningen ska en översikt presenteras över den sökandes forskning alternativt konstnärliga produktion och hur denna utvecklats efter doktorsexamen alternativt bedömningen för konstnärlig lektor.

De viktigaste resultaten ska omnämnas och betydelsen av dessa ska bedömas i relation till den internationella utvecklingen inom ämnesområdet. Den sökandes breddning och fördjupning vetenskapligt ska belysas. Även den sökandes metodmässiga utveckling ska bedömas. Det är väsentligt att både starka och svaga sidor i den sökandes meriter belyses så att de grunder som den sakkunniges rekommendation bygger på tydligt framgår. Kriterier för bedömning av ansökan framgår av punkt 4.1 respektive 4.2.

I det fall där den sakkunnige inte finner grund för att tillstyrka ansökan är det angeläget att tydliggöra de brister som ligger till grund för ställningstagandet.

5.6.2 Granskning av pedagogisk skicklighet

Yttrandet ska innehålla en redovisning, kritisk granskning och värdering av huvuddragen i den sökandes pedagogiska meriter. Yttranden ska även innehålla en översikt över den sökandes pedagogiska verksamhet och hur denna har utvecklats. Kriterier att beakta framgår av punkt 4.3.

5.6.3 Övrig meritering

Yttrandet ska även innehålla en kort reflektion över den sökandes övriga meriter, vilken kan ge en uppfattning om den sökandes förmåga till kontaktskapande, samverkan och ansvarstagande. För vägledning se punkt 4.4.

5.7 Beslut om utnämning till docent

Rådet för docentprövning väger samman de sakkunnigas yttranden och tar ställning till ansökan. Till hjälp i beredningen kan rådet samråda med ämneskunnig i området. I det fall ansökan inte kan bifallas ges den sökande möjligheten att dra tillbaka sin ansökan. Om den sökande väljer att avstå från möjligheten att dra tillbaka sin ansökan kommer rådet att föreslå för fakultetsnämnden att avslå ansökan.

Beslut om utnämning till docent fattas av fakultetsnämnden vid Högskolan i Skövde. Beslutet kan inte överklagas. Den som under processen har återtagit sin ansökan eller fått avslag kan meritera sig ytterligare och återkomma med en förnyad ansökan vid ett senare tillfälle.

6 Dokumentet gäller från

Dokumentet gäller från 2023-12-06 och ersätter Riktlinjer för utnämning till docent (Dnr HS 2021/42).